

Ärakiri
Ärisaladused on välja jäetud

PEADIREKTOR

OTSUS

22.02.2006.a nr 6-KO

Koondumisele nr 1/2006 Transportation Investments Holding Ltd/Estview AB loa andmine

1. Koondumine

24.01.2006.a esitas Transportation Investments Holding Ltd esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt 19.12.2005.a sõlmitud aktsiate müügilepingu alusel Transportation Investments Holding Ltd (edaspidi TIHL) omandab 90% Estview AB aktsiatest. Nimetatud tehingu tulemusel omandab TIHL valitseva mõju Estview AB üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Seega on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 25.01.2006.a TIHL ja Estview AB koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Nimetatud koondumise kohta avaldasid arvamust enamik Eesti nafta ja naftasaaduste transiiditerminalidest, neist vastuväiteid esitas Oiltanking Tallinn AS.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja üle, ning ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks TIHL ja Estview AB.

TIHL on Küprosel registreeritud valdusühing, kellele kuuluvad transporditeenuste turul tegutsevate äriühingute aktsiad ning kelle [.....].

TIHL ühendab Venemaal, Kazahstanis ja Eestis tegutsevaid transpordiettevõtjaid. TIHL kontserni kuuluvate ettevõtjate tegevusaladeks on raudteevadude korraldamine ja opereerimine (peamiselt Venemaa raudteel), laevade prahtimine (peamiselt metalliveoks), konteinervedude korraldamine ja sellega seotud sadamaoperaatorite tegevus ja metalli ümberlaadimine läbi St.Peterburi sadamas asuva terminali. Nafta ja naftasaaduste transiit toimub Eestis asuvate äriühingute kaudu.

TIHL kontserni kuuluvad järgmised Eesti äriühingud:

- 1) E.O.S. AS ning tema tütarettevõtjad AS Termoil (naftasaaduste ümberlaadimine Muuga sadamas ja ladustamine Maardu linnas asuvas terminalis), AS E.R.S. (investeeringute juhtimine), EK Holding AS (reklaamitegevus). E.O.S. AS-le kuulub 62% AS-i Stivterminal aktsiakapitalist ning tal on lepingulised õigused naftaterminali rajamiseks. Samas ei oma E.O.S. AS oma põhikirjast tulenevate tingimuste tõttu valitsevat mõju AS-i Stivterminal üle;
- 2) AS Spacecom (raudteekaubaveod) ja tema tütarettevõtja AS Skinest Veeremi (raudteeveeremi rentimine).

Estview AB on Rootsis registreeritud valdusühing, kellel on Eestis tütarettevõtja AS Trendgate. AS Trendgate omab nafta ja naftasaaduste ümberlaadimise ja ladustamise terminali, mille tegevus on suunatud transiidile. Terminal asub Maardus, nafta ja naftasaadused toimetatakse raudteed mööda terminali ning sealt torujuhtme kaudu Muuga sadamasse, kust laaditakse laevadele. Terminal alustas tegevust 2005.a ja tema projektvõimsus on 10 miljonit tonni aastas, mis ettevõtja hinnangul, arvestades olemasolevat konkurentsi erinevate transiiditerminalide vahel, ei ole lähitulevikus saavutatav.

3. Õiguslik hinnang

3.1. Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

TIHL 2005.a majandusaasta käive oli [...] miljardit krooni.

Estview AB käive, mis koosneb ainult AS Trendgate käibest, oli 2005.a [...] miljonit krooni. KonkS § 24 lg 5 kohaselt juhul, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive, kelle üle omandatakse valitsev mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe aasta jooksul. TIHL on 2004.a detsembris omandanud valitseva mõju E.O.S. AS üle, kes tegutseb samuti naftasaaduste ümberlaadimise ja ladustamise majandusharus. AS Trendgate ja E.O.S. AS 2005.a majandusaasta käibed kokku moodustasid [...] miljonit krooni.

Estview AB äritegevus toimub tema tütarettevõtja AS Trendgate kaudu Eestis. Seega kuulub TIHL ja Estview AB koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2. Kaubaturg

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Selleks, et piiritleda kaubaturge, on Konkurentsiamet saatnud teabenõuded TIHL teisele Eestis asuvalle tütarettevõtjale ja koondumise osaliste Eesti tütarettevõtjate konkurentidele. Tuginedes koondumise teatele ning teabenõuete kirjalikele vastustele on Konkurentsiamet käesoleva koondumise raames piiritletud kaubaturud alljärgnevalt.

3.2.1. Kaubaturul käibiv kaup

Koondumise osaliste tütarettevõtjad E.O.S. AS ja AS Trendgate omavad Eestis nafta ja naftasaaduste käitlemise terminale. Koondumise osalised tegelevad oma tütarettevõtjate E.O.S. AS ja AS Trendgate kaudu nafta ja naftasaaduste transiitveoste ümberlaadimise ja ladustamisega, st terminaliteenuste osutamisega. Lähtudes eeltoodust on eelpool nimetatud kaubaturul käibivaks kaubaks.

Nafta ja naftasaaduste terminalid jagunevad transiiditerminalideks ja laialiveo terminalideks. Transiidi- ja laialiveo terminalid pole üldjuhul asendatavad erinevate nõuete tõttu nende tegevusele. Transiiditerminalidel peab olema juurdepääs raudteele ja sadamale.

Transiiditerminalidesse transporditakse kaup põhiliselt raudtee kaudu, nafta ja naftasaadused kogutakse terminali, ladustatakse ning niipea, kui on saavutatud piisav kogus, et täita tankerlaev, transporditakse sadamasse ja laaditakse laevadele, mis viivad kauba erinevatele turgudele. Antud koondumise osalised tegelevad Eestis transiiditerminalide opereerimisega.

Laialiveo terminalides toimub nafta ja naftasaaduste ümberlaadimine siseturu varustamiseks.

Juhul, kui siseturu tarbeks imporditakse naftasaadusi raudteed mööda, pole laialiveo terminalil juurdepääs sadamale vajalik, mistõttu ei pruugi selline terminal transiitveoste teenindamiseks sobida.

Käesoleva koondumise puhul ei ole nafta ja naftasaaduste ümberlaadimise ja hoiustamise teenuseid eristatud sõltuvalt käideldud kaubaliikidest (tumedad ja heledad naftasaadused), kuna investeringute tegemisel saab konkreetset terminali kasutada ka teise kauba säilitamiseks. Ainsa ettevõtjana on Oiltanking Tallinn AS asunud seisukohale, et peamiselt heledatele toodetele nagu bensiin, toorbensiin ja MTBE spetsialiseerunud terminalid ei ole enamasti valmis käitlema tumedaid tooteid ja vastupidi ning sellest lähtudes on terminalid asendatavad vaid teatud määral. Valdav enamik Eesti nafta ja naftasaaduste transiiditerminalidest käitleb paralleelselt nii tumedaid kui heledaid naftasaadusi. Antud koondumise osaliste tütarettevõtjad Eestis AS Trendgate ja E.O.S. AS käitlevad käesoleval ajal ainult tumedaid naftasaadusi (toornafta, kütteõli).

3.2.2. Kaubaturu geograafilised piirid

Transiiditerminalide teenuste ostjateks on kaubaomanikud, kelleks on naftaettevõtjad (nafta ammutamisega ja/või töötlemisega tegelevad ettevõtjad) ning nafta ja naftasaaduste vahendamise tegelevad ettevõtjad Venemaalt, SRÜ ja Euroopa Liidu riikidest.

Kaubaomanikud soovivad transportida naftat ja naftasaadusi Venemaal ja SRÜ riikides asuvatest nafta ja naftasaadusi tootvatest ettevõtetest põhiliselt lääne suunal teistesse riikidesse. Nafta ja naftasaaduste teekonda nimetatakse transiidiahelaks ning see hõlmab nelja lüli: raudtee ja/või torujuhe, terminal, sadam ja laev.

Kaubaomaniku seisukohalt on asendatavaks kaubaks transiiditerminali ettevõtjate poolt osutatavate nafta ja naftasaaduste ümberlaadimise ja ladustamise teenused. Asendatavaid teenuseid hinnatakse kaubaomaniku poolt koostoimes kogu transiidi logistikaahelaga. Terminali valikul tehakse otsus lähtuvalt majanduslikust otstarbekusest, kogu logistikaahela maksumusest ja toimimise kindlusest. Konkreetse terminali poolt pakutava teenuse hind ja kvaliteet on ainult üks mitmest kriteeriumist, mis võetakse arvesse kaupade suunamisel ühte või teise transiidiahelasse. Koondumise teate esitaja andmetel moodustavad terminali kulud kogu

transiidiahela maksumusest vaid 5 – 10%. Arvestades asjaolu, et kaubaomanikud peavad ostma valitud transiidiahela erinevaid lülisid teenindavate ettevõtjate teenuseid komplekselt (näiteks ei ole võimalik osta sadamateenuseid AS-lt Tallinna Sadam ning terminaliteenust mõnelt Lätis asuvalt terminaliettevõtjalt), sõltub nõudlus konkreetse terminaliettevõtja teenuste järele nõudlusest selle terminali poolt teenindatava transiidiahela kui terviku järele. Eeltoodust tuleneb, et terminalide ja nende poolt osutatavate teenuste asendatavus kaubaomaniku seisukohalt oleneb transiidiahela, mille lüliks on terminal, asendatavusest teiste transiidiahelatega. Transiidiahela ühes lülis toimunud hinnatõus võib kaubavood suunata teise transiidiahelasse.

Koondumise teatest ja Konkurentsiameti poolt kogutud materjalidest nähtub, et kaubaomanikel on sõltuvalt naftat ja naftasaadusi tootva ettevõtte asukohast võimalik valida mitmete erinevate transiidiahelate vahel. Läänemere idakalda sadamaid läbivate, sh koondumise osaliste poolt teenindatud Muuga sadamat läbiva transiidiahela kaubaallikateks on kuni 2000 km kaugusel asuvad nafta ümbertöötlemise tehased Kirišis, Moskvias, Jaroslavlis, Permis, Nižni-Novgorodis, Rjazanis, Novopolotskis ja Mozeris. Kaugemal asuvatest tehastest veetakse toodang välja peamiselt läbi Musta mere sadamate. Naftat ja naftasaadusi on Venemaalt võimalik eksportida ka läbi Murmanski ja Arhangelski, kuid sealsete sadamate infrastruktuur ei ole nii välja arenenud kui Läänemere sadamates.

Koondumise osalised osutavad terminaliteenuseid AS-i Tallinna Sadam Muuga sadamat läbivas transiidiahelas. Muuga sadamat läbivat transiidiahelat kasutavatel kaubaomanikel on võimalik takistusteta valida ka teisi Läänemere idakalda sadamaid läbivaid transiidiahelaid. Eeltoodud järeldust kinnitab Venemaa naftatöötlemisettevõtjate asetsemine kuni 2000 km kaugusel Muuga sadamast – ükski neist naftatöötlemistehastest ei asetse selliselt, et Muuga sadam asetseks talle suurematest Läänemere idakalda sadamatest kõige lähemal. Ka asjaolu, et suured kaubaomanikud (TNK BP, Sibneft jt) veavad naftat ja naftasaadusi välja läbi enamiku Läänemere idakalda sadamate, näitab, et idakalda transiidiahelad on asendatavad.

Kuigi Muuga sadamat läbiva transiidiahelat asendatavate transiidiahelate lõplikku loetelu ei ole käesolevas menetluses määratud, on erineval määral asendatavateks näiteks Eesti (Sillamäe, Paljassaare, Miiduranna, Paldiski), Läti (Ventspils, Liepaja, Riia), Leedu (Klaipeda, Butinge) ning Venemaa (St.Peterburg, Primorsk, Vössotsk) sadamaid läbivad transiidiahelad. Läbiv seisukoht Eesti terminaliettevõtjate vastustest Konkurentsiameti teabenõuetele on, et konkureeritakse kõigi Loode-Venemaal ja Balti riikides asuvate nafta ja naftasaaduste transiiditerminalidega.

Eurodek Tallinn OÜ, Oiltanking Tallinn AS, AS Pakterminal ja AS Scantrans on Konkurentsiameti kirjalikele teabenõuetele vastanud, et nafta ja naftasaaduste geograafilist kaubaturgu võib laiendada ka Soome sadamaid läbivatele transiidiahelatele.

Käesoleva koondumise geograafilise turu hindamisel ei ole arvestatud Soome sadamates tegutsevate terminalidega ega nende turuosadega, kuna Konkurentsiameti lõplik seisukoht sellest ei sõltu.

Konkurentsiamet järeldab eeltoodu põhjal, et kaubaturu geograafilised piirid hõlmavad vähemalt Balti riikides ning Loode-Venemaal tegutsevaid nafta ja naftasaaduste transiitveoseid teenindavaid terminale.

3.2.3. Koondumise osaliste positsioon kaubaturul

Kaubaturul käibiva kauba – nafta ja naftasaaduste transiitveostele osutatavaid terminaliteenuseid mõõdetakse terminalide poolt käideldud kaubakogustega. Lisaks sellele tuleb terminalide konkurentsivõime hindamisel oluliseks pidada ka terminalide ladustamismahtu (mahutite park m³), mis näitab nende tootmisvõimsust.

Koondumise teate esitaja andmetel läbis 2005.a 9 kuuga Venemaa sadamaid (St.Peterburg, Primorsk, Vössotsk) 54,3%, Eesti sadamaid 21,8%, Läti sadamaid 15,4% ja Leedu sadamaid 8,5% kogu Läänemere idakalda sadamate kaudu toimuvast nafta ja naftasaaduste transiidist. Seejuures on AS-i Tallinna Sadam andmetel kasvanud viimasel ajal eelkõige Venemaa sadamate osakaal. Arvestades, et Eesti sadamaid läbib 21,8% vaadeldava piirkonna nafta ja naftasaaduste transiidist, ning et nimetatud terminalide ladustamismaht ei ületa 25% kõigi Eesti transiiditerminalide mahutipargist, võib järeldada, et koondumise osaliste turuosa kokku on eelkirjeldatud kaubaturul ligikaudu 5%.

Koondumise teate esitaja on hinnanud Läänemere idakalda sadamate transiiditerminalide ladustamismahuks 4-5 miljonit m³. AS Trendgate ja E.O.S. AS ühine osakaal sellest on alla 10%. Käesoleval ajal omavad selles piirkonnas suurimat ladustamismahtu Ventspils, Vössotski, Ventbunkersi, Klaipeda, St.Peterburgi, Eurodek Muuga, Pakterminali ja Trendgate terminalid.

Konkurentsiamet täheldas, et isegi juhul, kui kaubaomanikud oleks mingil põhjusel sunnitud kasutama üksnes Eestit läbivaid transiidiahelaid ning kaubaturul asuksid üksnes Eestis asuvate terminalide poolt osutatavad teenused (st kui kaubaturg oleks piiritletud Eesti territooriumiga), ei kujuneks koondumise osaliste turuosa suuremaks kui 40%. Käesoleval ajal on Eestis kümme nafta ja naftasaaduste transiiditerminali, neist viis (OÜ Eurodek Muuga Services, AS Pakterminal, E.O.S. AS, Oiltanking Tallinn AS, AS Trendgate) kasutavad laadimiseks Muuga sadamat, Dekoil OÜ ja Scantrans AS Paljassaare sadamat, AS Alexela Terminal Paldiski sadamat, AS Milstrand Miiduranna sadamat ja Sillamäe Oil Terminal Sillamäe sadamat. Käesoleval ajal omavad suurimat ladustamismahtu OÜ Eurodek Muuga Services (305 000 m³), AS Pakterminal (251 000 m³), AS Trendgate (250 000 m³), E.O.S. AS (174 000 m³) ja AS Alexela Terminal (165 900 m³). AS Trendgate ja E.O.S. AS terminalid omavad Eesti transiiditerminalide ladustamismahust 25,4% ning nende turuosa Eestis nafta ja naftasaaduste ümberlaadimisel ja ladustamisel oli Konkurentsiameti poolt läbi viidud kaubaturu uuringu kohaselt 2005.a 25%.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr 3 “Koondumise teate esitamise juhend” § 7 lg 3 p 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ning koondumine viib vähemalt 15 protsendilise turuosani.

Koondumise osaliste tüarettevõtjate AS Trendgate ja E.O.S. AS äritegevus kattub horisontaalselt nafta ja naftasaaduste ümberlaadimise ja ladustamise kaubaturul, kuid arvestades eeltoodut, on tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga ainult kitsamalt piiritletud kaubaturu puhul.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr 3 “Koondumise teate esitamise juhend” § 7 lg 3 p 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturg selline kaubaturg, kus tegutseb üks koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja ning mis on tootmise või kauba turustamise eelneval või järgneval tasandil seotud kaubaturuga, kus tegutseb koondumise teine osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja ning koondumise

osaliste või nendega samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate turuosad on eelneval või järgneval kaubaturul kokku vähemalt 25 protsenti.

Transiiditerminalide poolt nafta ja naftasaaduste ümberlaadimise ja ladustamise kaubaturuga on vertikaalselt seotud raudteeveoteenuste kaubaturg, kus tegutseb TIHL kontserni kuuluv AS Spacecom, kelle teenuseid eestisestel raudteevedudel on kasutanud peaaegu ainult E.O.S AS. Eesti Raudtee infrastruktuuri kasutamise tasud ja raudtee läbilaskevõime on reguleeritud Raudteeinspeksiooni poolt. Raudteeinspeksiooni poolt AS-le Spacecom 2006/2007 veoaastateks eraldatud rongipaaride arv võimaldab tal vedada ainult E.O.S. AS-i kaubamahtusid. AS Spacecom raudteeveoteenuste turuosa Eesti Raudtee infrastruktuuril oli 2005.a 10,6%. Nimetatud turuosa kasvu piirab ka veduripargi suurus, mille laiendamine on koondumise teate esitaja hinnangul väga problemaatiline kõigis Balti ja SRÜ riikides. Seega ei ole antud juhul tegemist vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Oiltanking Tallinn AS on Konkurentsiametile esitatud vastuväites avaldanud arvamust, et koondumise osaliste Eesti tütarettevõtjad AS Trendgate ja E.O.S. AS hakkavad domineerima tumedate naftatoodete turul ning enam-vähem sõltumatult toimivatest turumehhanismidest. Väidetavalt saavutavad nimetatud ettevõtjad suure turuosa ning nende kui tumedate naftaproduktide käitlejatele hakkavad konkurentsi pakkuma vaid Eurodek Tallinn OÜ ja AS Pakterminal. Lisaks sellele hakkavad koondumise osaliste tütarettevõtjad olulisel määral reguleerima ka naftatoodete vedude valdkonda AS Spacecom vahendusel. Samas on AS Alexela Terminal, AS Pakterminal, AS Scantrans ja E.O.S. AS asunud oma vastustes seisukohale, et koondumise osalised ei saa nafta ja naftasaaduste ümberlaadimise ja ladustamise kaubaturul tegutseda sõltumatult konkurentidest ja kaubaomanikest.

Tulenevalt eelpool kirjeldatust ja hinnangust koondumisele ei leidnud Oiltanking Tallinn AS väited Konkurentsiameti poolt koondumise menetlemise käigus kinnitust.

3.3. Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turgu valitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja, kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Konkurentsiamet on oma järelduste tegemisel arvestanud koondumise osaliste ja nende konkurentide nimetatud koondumise käigus (teabenõuetele saadetud vastused) väljendatud seisukohtadega.

Antud koondumise tulemusel suureneb TIHL nafta ja naftatoodete transiiditerminalide mahutite park Eestis 250 000 m³ võrra ning kujuneb Läänemere idakalda sadamate läbilaskest ligikaudu 10% suuruseks. Kuna mahutipark Eestis on kasvanud kiiremini kui transiidis liikuvad kaubavood, siis tegelikud kaubavood on läbilaske täisvõimsusest väiksemad ning vaadeldavate terminalide ümberlaadimise ja ladustamise ühiseks turuosaks kujunes 2005.a ligikaudu 5%.

Siiski, arvestades AS Trendgate, kui uue turuosalise kaubamahtude kasvu tulevikus, võib koondumise osaliste ühine turuosa mõnevõrra tõusta.

Koondumise osaliste ühine turuosa ei tekita konkurentsiprobleeme ka kaubaturu kitsama piiratluse korral. Eestis suureneb antud koondumise tulemusel TIHL nafta ja naftasaaduste transiiditerminalide mahutite park 424 000 m³-ni (arvestades ka Sillamäe terminali), mis on 25% kõigi Eesti transiiditerminalide ladustamismahust. Koondumise osaliste ühine turuosa moodustas 2005.a 25%. Arvestades AS Trendgate terminali läbiva kaubamahu suurenemist lähitulevikus võib AS Trendgate turuosa tõusta, kuid arvestades kogu nafta ja naftatoodete transiidi mahu tõenäolist kasvu seoses Sillamäe terminali turuletulekuga, ei tohiks AS Trendgate käibe kasv põhjustada koondumise osaliste turuosa märkimisväärset suurenemist.

AS Trendgate suurimate konkurentide turuosad Eestis 2005.a olid järgmised: Eurodek Muuga Services OÜ – 26%; AS Pakterminal – 33%; AS Alexela Terminal – 6%; Oiltanking Tallinn AS – [...]%.

Nafta ja naftasaaduste ümberlaadimise ja ladustamise kaubaturul, nagu ka sadamate vahel, on tihe konkurents. Kaubaomaniku otsust transiidiahela valimisel mõjutab majanduslik otstarbekus, so selle ahela maksumus tervikuna ning kogu ahela toimimise efektiivsus ja kindlus. Kaubaomanik ostab teenust kogumina, seega juhul, kui ta valib näiteks sadamaks Muuga sadama, peab ta valima ka Muugal asuva terminali. Transiidiahelas ei oma määravat tähtsust mitte ainult terminalide poolt pakutava teenuse hind ja kvaliteet, vaid komplekselt kõigi ahela lülide tingimused. Otsustuskriteeriume on mitmeid. Sadamate üheks oluliseks konkurentsieeliseks on tema sügavus, sest mida suurem on laev, seda odavam on selle prahti hind. Olulised on sadama navigatsioonitingimused, sest rasked jääolud mõjutavad oluliselt ka terminalide tööd, mille tulemusel võidakse kaubavood suunata teistesse sadamatesse/terminalidesse. Transiidiahela valikul omab tähtsust erinevate riikide raudteekaubaveotariifide tase. Terminalid/sadamad võivad sõltumata nende endi tehnilistest parameetritest ning oma teenuse hinnast ja kvaliteedist kaotada kauba läbilaset, kui tõusevad raudteekaubaveotariifid riigis, mida transiit läbib, kuna selle tulemusel suunatakse kaup ümber teise sadamasse. Samuti mõjutab terminalide/sadamate konkurentsivõimet asjaolu, kui mõne riigi raudteetariifid oma riigi sadamatesse on odavamad kui teiste riikide sadamatesse.

Seega, arvestades AS Trendgate ja E.O.S. AS ja nende konkurentide terminalide mahutipargi suurust ja neid läbiva kauba mahtusid, samuti asjaolu, et terminalid on nafta ja naftasaaduste transiidiahelas ainult üks lüli mitmest, ei saa AS Trendgate ja E.O.S. AS tegutseda kaubaturul arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Koondumise tulemusel ei teki turgu valitsevat seisundit kaubaturul. Koondumise osalistega ühte kontserni kuuluvate ettevõtjate võimalused kaubaomanike otsustusi mõjutada on piiratud, arvestades kogu geograafilise turu ulatust ning vertikaalse integratsiooni mõju ulatust. Terminalidel puudub võimalus sõltumatult Läänemere idakalda teiste sadamate terminalidest oma hindu oluliselt tõsta ja tingimusi dikteerida, kuna nimetatu tooks kaasa nende turuosa vähenemise.

Arvestades konkurentide arvu ja nende majanduslikku ja finantsjõudu, kaubaturgude struktuuri ning turuosaliste turuosasid, ei tekita TIHL ja Estview AB koondumine kaubaturul turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 mõistes. Seega ei esine antud koondumise puhul KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 punktist 1

Otsustan:

Anda luba Transportation Investments Holding Ltd ja Estview AB koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Peeter Tammistu